12.12 ANKARA

BU ÜLKEDE EMEĞİMİZ, BÜTÇEDE HAKKIMIZ VAR!

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

BÜTÇEDE EMEĞİM VAR!

Bütçeler, ülkenin kaynaklarının kimler için kullanılacağını belirleyen siyasal tercihlerdir.

Bizler bu ülkenin fabrikalarında, madenlerinde, kentlerinde ve bütün kamusal hizmetlerinde emeğiyle üreten, toplumsal zenginliği yaratan milyonlarız!

BU ÜLKEDE EMEĞİMİZ, **BÜTÇEDE HAKKIMIZ VAR!**

Ülkemizin kaynakları, halkın insanca yaşam hakkı için kullanılmalıdır!

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

BÜTÇEDE EMEĞİM VAR!

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

HALKTAN VE EMEKTEN YANA BİR BÜTÇEYE HAKKIMIZ VAR!

2027 MERKEZİ BÜTÇESİ TMMOB DEĞERLENDİRMESİ VE TALEPLERİMİZ

Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, 16 Ekim 2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunuldu. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşmeleri devam eden Bütçe Teklifi, Aralık ayında TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek karara bağlanacak.

Ülkemizde derinleşen ekonomik kriz, artan yoksulluk, işsizlik ve gelir dağılımındaki adaletsizlikler karşısında siyasi iktidarın bütçe politikaları, halkın temel ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak bir anlayışla şekillenmeye devam etmektedir.

Bütçeler yalnızca gelir ve giderlerden oluşan mali belgeler değildir. **Bütçeler, siyasi iktidarların ekonomik ve toplumsal tercihlerinin, hangi sınıflardan ve toplumsal kesimlerden yana olduklarının en açık göstergelerinden biridir.** Bu nedenle bütçe politikaları, ülkemizin kaynaklarının nasıl kullanılacağı, yaratılan toplumsal zenginliğin nasıl bölüşüleceği ve nasıl bir gelecek kurulacağı sorularından ayrı düşünülemez.

En geniş anlamıyla hükümetlerin sosyal sınıflara, toplumsal hak ve özgürlüklere ve demokrasiye ilişkin duruşlarının en çok somutlaştığı siyasal ve iktisadi bir belge niteliğinde olan Bütçe Kanunu, geçmiş yıllarda olduğu gibi toplumsal çıkarları gözetmeyen antidemokratik bir nitelikle hazırlanmıştır.

Bütçe hakkının eksiksiz kullanılabilmesi için, bütçe sürecinin her aşamasında (hazırlık, parlamentoya sunulması, parlamentonun izin ve onayından geçmesi ve parlamento tarafından denetlenmesi) halkın kendisinin ve örgütlü temsilcilerinin katılımının sağlanması, eleştiri ve görüşlerinin alınması gerekmektedir. Ne var ki bu yılda, önceki bütçe dönemlerine benzer bir şekilde toplumsal katılım yok sayılmış, bütçe hakkı ihlal edilmiştir.

Uyumsuzluklar, Gerçekçi Olmayan, Gerçekleştirilemeyen Öngörü ve Hedefler

Kalkınma planları, orta vadeli programlar ve bütçelerin tahminleri ile gerçekleşmeleri arasında ve kendi içlerinde bir iç tutarlılık olması da beklenir. Ancak böylesi bir uyum yoktur ve hemen her konuda olduğu gibi tahminler aşılmakta ve sürekli olarak revize edilmektedir.

5018 sayılı Kanun aslında temel olarak bütçe hukukunu düzenlemekte; ama aynı zamanda bütçelerin de tâbi olacağı kalkınma planları ile üç yıllık orta vadeli programların aralarındaki uyumu ve hiyerarşiyi düzenlemektedir. Buna göre bütçeler üç yıllık hedefler doğrultusunda düzenlenmeli, bunlar da her yıl yenilenen OVP hedefleriyle ve bütçeler ile OVP'ler de daha önce açıklanacak beş yıllık planlarla uyumlu olmalıdır.

Bugünkü bütçe teklifi için 'plan ve hedeflerin' rolü, yeri ve durumuna da son planlar bağlamında değinmekte yarar var.

Planlar, orta vadeli plan ve programlar, bütçeler ve diğer resmi dokümanların tahminleri ile gerçekleşmeleri arasında ve kendi içlerinde bir iç tutarlılık olması beklenir. Ancak böylesi bir uyum yoktur ve hemen her konuda olduğu gibi tahminler tutmamakta, sürekli olarak revize edilmektedir.

Türkiye ekonomisinin 1980 sonrası dönüşümü ve AKP'nin 2002 yılında iktidara gelmesiyle izlenen ekonomi politikaları, ülkemizin emperyalizmin çıkarları doğrultusunda şekillenen küresel sermaye hareketlerine bağımlılığını derinleştirmiştir. Bu bağımlılık ilişkisi, orta ve uzun vadeli planlamayı işlevsizleştirirken kalkınma planları ve ekonomi programlarını da gerçekçi hedeflerden uzaklaştırmıştır. AKP iktidarının diğer planlama belgeleri gibi 2027 Yılı Bütçe Kanun Teklifi de bu anlayışın bir ürünü olarak iktisadi ve toplumsal gerçeklerle örtüşmeyen, kendi içinde tutarsız hedeflere dayanmaktadır.

Hedefler sürekli yukarı yönlü revize edilmektedir.

11.Kalkınma Planı'nda 2019-2023 yılları için enflasyon hedefi %5 olarak belirlenmişken, 2022-2024 dönemine ilişkin Orta Vadeli Program'da (OVP) bu oran %7.6 olarak öngörülmüştür. 2024 yılında %8.5 olarak öngörülen 2026 yıl sonu enflasyon hedefi ise son OVP'de %28.4'e kadar yükseltilmiştir.

Son yıllara ilişkin gerçekleşen ve hedeflenen enflasyon oranları incelendiğinde, 2025 yılı gerçekleşmesinin %30.9, 2026 yılı gerçekleşme tahmininin %28.4 olduğu görülmektedir. Enflasyon hedefleri ise 2027 yılı için %21.0, 2028 yılı için %13.5 ve 2029 yılı için %9.0 olarak belirlenmiştir.

Son dört OVP'nin hiçbirinde enflasyon hedefleri tutmamıştır. Yalnızca 2026 yılına bakıldığında dahi aynı yıl için farklı enflasyon oranlarının öngörüldüğü görülmektedir.

OVP'de belirlenen enflasyon hedefleri, asgari ücret artışlarını, memur ve emekli maaşlarına yapılacak zamları ve kamu toplu iş sözleşmelerini doğrudan etkilemektedir. Gerçekleşmeyen enflasyon tahminleri esas alınarak ücret artışlarının belirlenmesi, emeğin yok sayılması ve halkın yoksullaşması anlamına gelmektedir. 2026 yılı toplu sözleşme zammı ve enflasyon hedefindeki değişim nedeniyle kamu emekçilerinin kaybı, yalnızca hükümetin kendi toplu sözleşme zammı kriterine göre dahi %13.11'e ulaşmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan son OVP'de, 2026-2028 dönemini kapsayan önceki programdaki temel ekonomik göstergelerin tamamında revizyona gidilmiştir.

Önceki OVP'de 2026 yıl sonu için %16 olarak belirlenen enflasyon hedefi, yeni programda 12.4 puan artırılarak %28.4'e yükseltilmiştir. Yeni OVP'de enflasyon hedefleri 2027 yılı için %21, 2028 yılı için %15.5 ve 2029 yılı için %9 olarak belirlenmiştir. Buna göre önümüzdeki üç yıllık dönemde tek haneli enflasyona ancak 2029 yılında ulaşılması hedeflenmektedir. Oysa 12. Kalkınma Planı'nda 2023 yılı enflasyonu %65 olarak tahmin edilirken, 2028 yılında enflasyonun %4.7'ye gerilemesi öngörülmekteydi.

Yeni OVP'de sanayi büyüme tahmini de aşağı yönlü revize edilmiştir. 2026 yıl sonu için daha önce %4 olarak öngörülen sanayi büyümesi %2.3'e indirilirken, turizm geliri tahmini 68 milyar dolardan 66 milyar dolara düşürülmüştür. Dış ticaret açığının ise önceki 96 milyar dolarlık tahminin üzerine çıkarak 105 milyar dolara ulaşması beklenmektedir.

2026 yılı için %3.8 olarak belirlenen ekonomik büyüme tahmini, yeni OVP'de %3.5'e düşürülmüştür. 2027 yılı büyüme hedefi %4.5'ten %4.2'ye, 2028 yılı büyüme hedefi ise %5'ten %4.6'ya indirilmiştir. 2029 yılı için büyüme hedefi %5 olarak belirlenmiştir.

Halktan toplanan vergiler iktidarın siyasal hedefleri doğrultusunda harcanırken vergi adaletsizliği giderek derinleşmektedir. Türkiye sermaye için bir vergi cenneti haline getirilirken, emekçiler ağır vergi yükü ve peş peşe gelen zamlarla bütçeyi finanse etmek zorunda bırakılmaktadır.

Siyasi iktidarın eylül ayında açıkladığı Orta Vadeli Program ile 2027 yılı bütçe verileri birlikte değerlendirildiğinde, hazırlanan bütçeyle emekçilere yeniden kemer sıkma politikalarının dayatıldığı açıkça görülmektedir.

Bütçe gelirlerinin %85'ini vergiler oluştururken, 2027 yılı için hedeflenen toplam vergi geliri 19.9 trilyon TL'dir. Vergi gelirlerinin 2026 yılı sonunda 14.5 trilyon TL, 2027'de 19.9 trilyon TL, 2028'de 23.9 trilyon TL ve 2029'da 27.7 trilyon TL olması öngörülmektedir.

Ücretli kesimlerin omuzlarına yüklenen vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük ölçüde kâr, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanlarının gelir vergisi dilimleri nedeniyle ücretlerinde yaşadıkları mağduriyet giderilmelidir.

Bütçenin faiz giderlerinin ise 2026 yılı sonunda 2.824 trilyon TL, 2027'de 3.975 trilyon TL, 2028'de 4.693 trilyon TL ve 2029'da 5.244 trilyon TL olması öngörülmektedir.

Dolar kurunun 2026 yılı sonunda 46.87 TL, 2027'de 56.05 TL, 2028'de 63.69 TL ve 2029'da 69.83 TL seviyesinde olması öngörülmektedir. Faiz ödemelerinin büyük kısmı Hazine'nin dövize endeksli iç borç faizlerinden oluşmaktadır. Başka bir ifadeyle, sermayeden faiz karşılığında borç alınırken aynı sermaye kesimleri devlet garantili faiz ödemeleriyle desteklenmektedir.

Bütçe kaynaklarının fon vurgunları ve sermaye teşvikleriyle yağmalanması sonucunda, bir yandan emekçilerin ücretleri düşürülürken diğer yandan en temel kamu hizmetleri paralı hale getirilmekte, bu hizmetlere bütçeden ayrılan pay giderek azaltılmaktadır. Genel kamu hizmetlerinin bütçedeki payı, 2002 yılındaki %42 seviyesinden bugün %31.2'ye kadar gerilemiştir.

2027 yılında bütçe harcamalarının ortalama %43.7 oranında artması öngörülmektedir. Ancak temel eğitim harcamaları %25.4, ortaöğretim harcamaları %23.2, yükseköğretim harcamaları ise %33.7 oranında artarken eğitimin bütçedeki payı %12.1'den %10.7'ye gerilemektedir. Tedavi edici ve koruyucu sağlık harcamaları birlikte %33.8 artarken bütçedeki payları %8.4'ten %7.8'e düşmektedir. İstihdam programı harcamaları ise yalnızca %8.9 artışla 401 milyar liradan 436 milyar liraya yükselmektedir. Personel giderlerindeki artış da 2026 yılı gerçekleşme tahminine göre %24.1 ile sınırlı kalmaktadır. Buna karşılık, bütçe harcamalarındaki ortalama artışın oldukça üzerinde bir artış savunma alanında öngörülmektedir. Ulusal savunma ve güvenlik programı harcamaları %84.2 artışla 2.18 trilyon liraya yükselirken bütçedeki payı %6.2'den %8'e çıkmaktadır.

2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde tarım sektörüne toplam 1.305 trilyon lira kaynak ayrılması öngörülmektedir. Bu kaynağın dağılımı incelendiğinde, tarımsal destekler için 235 milyar TL, tarım sektörü yatırımları için 268 milyar TL, tarımsal kredi desteği için 325 milyar TL, tarım sektörü vergi harcamaları için 342 milyar TL, tarımsal KİT'lerin finansmanı, müdahale alımları ve ihracat destekleri için ise 135 milyar TL ödenek ayrıldığı görülmektedir. Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi için 760.6 milyar TL, Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü için ise 324 milyar TL ödenek teklif edilmektedir.

Tarımsal destekler, devletin tarımsal üretimi, çiftçinin gelirini, gıda arzını ve kırsal kalkınmayı korumak amacıyla üreticilere sağladığı en temel destek mekanizmalarından biridir. 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 21. maddesinde açıkça belirtildiği üzere, "Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi millî hasılanın %1'inden az olamaz." Hükümetin 2027–2029 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) verilerine göre, 2027 yılı GSYH tahmini cari fiyatlarla 111.207 trilyon TL olarak belirlenmiştir. Kanunun öngördüğü %1'lik yasal sınır uyarınca tarımsal desteklere bütçeden en az 1.1 trilyon TL (1 trilyon 112 milyar 70 milyon) ayrılması gerekirken, teklif edilen tutar yalnızca 235 milyar TL'dir. Bu tutar, 2027 yılında tarımsal desteklerin GSYH içindeki payının yasal sınır olan %1 yerine yalnızca %0.21 düzeyinde kalacağını ve çiftçinin yasal hakkından 877 milyar TL sapma yaşandığını göstermektedir.

Mevcut bütçe teklifi, mazot, gübre, tohum ve ilaç gibi tarımsal girdilerin artan maliyetleri altında ezilen çiftçinin üretim motivasyonunu korumaktan uzaktır. Tarımsal desteklerin yasal sınırın çok altında kalması, kırsaldan göçü hızlandıracak, tarımsal arz güvenliğini tehlikeye atacak ve halkın uygun fiyatlı gıdaya erişimini zorlaştırarak gıda enflasyonunu tetiklemeye devam edecektir.

Bugün milyonlarca yurttaşımız açlık ve yoksulluk sınırında yaşam mücadelesi verirken, ücretler ve emekli aylıkları hayat pahalılığı karşısında erimekte, gençlerimiz işsizlik ve geleceksizlikle karşı karşıya bırakılmaktadır. Buna karşın siyasi iktidar, bütçe kaynaklarını sermayeye sağlanan vergi ayrıcalıklarına, faiz ödemelerine, kamu-özel işbirliği projelerine ve rant odaklı yatırımlara ayırmayı sürdürmektedir.

Vergi harcamalarının (vergi ayrıcalıkları nedeniyle tahsil edilmeyen tutarların) 2027 yılında 4.9 trilyon TL'ye yükselmesi öngörülürken, aynı yıl sermayeye ödenecek faiz giderlerinin de 2026'ya kıyasla %40.7 artarak 3.975 trilyon TL'ye ulaşması beklenmektedir.

2027 yılı bütçe teklifi, bir refah bütçesi değil, faiz bütçesi olarak hazırlanmıştır. Bütçe harcamalarının %14.6'sı daha baştan faiz ödemelerine ayrılmıştır. 2027 yılı tahminlerine göre faiz giderlerinin genel bütçe vergi gelirlerine oranı %20'dir. Vergilerin %24.6'sı istisna ve muafiyetler yoluyla tahsil edilmezken, toplanan vergilerin %20'si de faiz giderlerine aktarılmaktadır. 2027 yılında kurumlar vergisinden 2.2 trilyon TL gelir elde edilmesi beklenirken, bu vergiye ilişkin istisna ve muafiyetlerin toplamı 1.1 trilyon TL'ye ulaşmaktadır.

Sermayeye yönelik kaynak aktarımları ise faiz ödemeleriyle sınırlı değildir. 2027 yılı bütçesinde sermaye giderleri için 1.855 trilyon lira, sermaye transferleri için 750 milyar lira ve yatırımları hızlandırma ödeneği için 247 milyar lira olmak üzere toplam 2.852 trilyon lira ödenek ayrılmıştır. Buna karşılık, personel harcamalarının bütçe içindeki payı 2026'dan 2027'ye %2.7 gerilemektedir.

"Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Yardımlaşma" programına ayrılan pay, 2026 yılında bütçenin %2.03'ünden 2027 yılında %3.06'sına, tutar olarak ise 554 milyar liradan 833 milyar liraya yükselse de yıllar içinde dalgalanmalar gösteren bu oran ancak beş yıl önceki düzeyine yeniden ulaşmaktadır. Program kapsamında izlenen "sosyal yardım harcamalarının GSYH içindeki payı" göstergesi ise 2029 yılına kadar %1.2 düzeyinde sabit tutulmaktadır. Dolayısıyla belirlenen hedefler, sosyal yardımların milli gelir içindeki payının artırılmasını öngörmemektedir.

Özetle, iktidarın önceki tüm hedefleri çökmüş durumdadır. Benzer hedeflerin yalnızca tarihler ve oranlar revize edilerek 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde yeniden sunulması, kamuoyundan bu öngörülere inanmasının ve bunları kabul etmesinin beklenmesini gerçekçi kılmamaktadır.

Mevcut planlama anlayışı, ekonomi programları ve birbiriyle çelişen politika ve uygulamalar değişmediği sürece bütçe hedeflerinin gerçekleşmesi de mümkün olmayacaktır. Bu koşullarda sunulan bütçe, kamuoyunda olumlu bir algı yaratmaya yönelik, gerçeklikten uzak kurgu ve vaatlerin ötesine geçemeyecektir.

Anayasa'nın ihlal edildiği, hukukun, yasaların ve temel hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alındığı, kurumların içinin boşaltılarak kurum dışından siyasi atamaların yaygınlaştırıldığı koşullarda ortaya konulan bu tür "hedef, amaç ve vizyon" söylemleri, bütçenin ciddiyetsizliğini daha da belirgin hale getirmektedir.

2027 Yılı Bütçesi'nde ücretli çalışan ve kamuda görev yapan meslektaşlarımızın sorunlarına, meslek alanlarımıza ve mesleki hizmetlerimize ilişkin sorunların çözümüne yönelik herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Öncelikli ihtiyaç, eğitim-öğretimde birikmiş sorunların çözülmesi, mezuniyet sonrası istihdam olanaklarının artırılması, güvenceli çalışma koşullarının, güvenli bir geleceğin ve insan onuruna yakışır bir yaşam için gerekli ücret ve özlük haklarının sağlanmasıdır.

Ücretli çalışan meslektaşlarımız ve henüz eğitim-öğretim sürecindeki öğrenci arkadaşlarımız, kendilerini yarının potansiyel işsizleri olarak görmektedir. Emek, sermaye düzeninin acımasızlığına ve ekonomik krizlerin yıkıcı etkilerine terk edilmiştir.

Ekonomik kriz ve sermayenin insafına bırakılan çalışma yaşamı, nitelikli işgücünün istihdama katılmasını engellemektedir. Deneyimli meslektaşlarımızın dahi işsiz bırakıldığı ya da işsizlik tehdidiyle karşı karşıya kaldığı bu dönemde, genç meslektaşlarımızın sorunları çok daha ağır boyutlara ulaşmıştır.

Kalkınma, toplumsal gereksinimler ve ülke çıkarları doğrultusunda; ulusal ölçekte merkezi planlama, kesintisiz sanayileşme, tarımda gıda egemenliğinin sağlanması, gelir ve bölüşüm ilişkilerinin düzenlenmesi, tam istihdam ve çevresel faktörlerle bir bütün olarak ele alınmalıdır. Emeği ve halkı esas alan bir sanayileşme ve kalkınma anlayışı, teknolojik gelişmelerin gıda, sağlık, eğitim, enerji, ulaşım, gelir ve bölüşüm politikaları ile çevresel yaşanabilirlik temelinde değerlendirilmesini gerektirmektedir. Türkiye'nin toplumsal gereksinimlerini kamu mülkiyeti, kamu işletmeciliği, kamusal hizmetler ve denetimleri esas alan kamucu bir yaklaşımla karşılayacak; planlamayı, sanayileşmeyi, kalkınmayı, tam istihdamı ve toplumsal refahı bir bütün olarak ele alacak yeni bir anlayış, başka bir Türkiye'nin kurulması açısından elzemdir.

Neoliberal politikaların, rantçılığın, kapkaççılığın, usulsüzlüklerin, yolsuzlukların ve kuralsızlaşmanın sıradanlaştığı; gelir dağılımının giderek bozulduğu, üretim, mühendislik, sanayi, tarım, kent ve çevre koşullarının köklü değişimler geçirdiği ülkemizde, mevcut sorunların çözümü için emperyalizmden bağımsız bir siyasi iradeye ihtiyaç vardır. Yeniden planlama, sanayileşme ve kalkınma hamlesi, halkçı, kamucu ve toplumcu bir yaklaşımı ve bu temellerde oluşturulmuş halktan yana bir bütçeyi zorunlu kılmaktadır.

Ülkemizin kaynakları halkın insanca yaşam hakkı için kullanılmalıdır.

Mesleğimize, emeğimize, ülkemize ve geleceğimize sahip çıkarken, ülkemizin kaynaklarının nasıl kullanılacağında söz ve karar sahibi olma hakkımızı da savunuyoruz. "Hakkımız Var!" diyoruz; çünkü bu ülkenin kaynaklarında, üretiminde ve yaratılan toplumsal zenginliğinde halkımızın emeği vardır.

Eğitim, sağlık, barınma, ulaşım ve sosyal güvenlik gibi temel kamusal hizmetlere ayrılan kaynaklar artırılmalı; kamu hizmetlerinin piyasalaştırılmasına, tasfiyesine ve özelleştirilmesine son verilmelidir. Ücretli kesimlerin omuzlarına yüklenen vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri esas olarak kâr, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Vergide adalet sağlanmalı, ekonomik krizin bedeli emekçilere ödetilmemelidir.

İnsanca yaşamaya yetecek ücrete, güvenceli çalışmaya, nitelikli ve parasız eğitime, sağlık ve barınma hizmetlerine erişmeye hakkımız var. Bütçe kaynakları, bu hakların tüm yurttaşlar için güvence altına alınmasını sağlayacak biçimde kullanılmalıdır.

Ülkemizin ihtiyacı rantı değil üretimi, sermayenin çıkarlarını değil kamu yararını esas alan bir bütçedir.

Sanayileşmeden tarıma, madencilikten enerjiye, eğitimden sağlığa kadar tüm alanlarda kamucu ve planlı politikalar hayata geçirilmeli, bu politikalarla uyumlu kamu yatırımlarına kaynak ayrılmalıdır. Ülkemizin yeraltı ve yerüstü kaynakları halkımızın refahı doğrultusunda değerlendirilmeli; dışa bağımlılığı azaltacak, bilimsel ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak, istihdamı artıracak bir kalkınma anlayışı benimsenmelidir.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak biliyoruz ki ülkemizin kalkınması, kamusal hizmetlerin geliştirilmesi ve toplumun güvenli, sağlıklı bir çevrede yaşaması, bilimsel ve teknik bilginin kamu yararına kullanılmasını gerektirmektedir. Ancak siyasi iktidarın kamu istihdamını daraltan, mesleki ve kamusal denetimi etkisizleştiren, planlama anlayışını terk eden politikaları, meslektaşlarımızın emeğini değersizleştirirken toplumun yaşam güvenliğini de tehlikeye atmaktadır.

Kamuda mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamının artırılmasını, meslektaşlarımızın ücret ve özlük haklarının iyileştirilmesini, emekli meslektaşlarımızın insanca yaşayabilecekleri yaşam koşullarına kavuşmasını istiyoruz. İşsiz meslektaşlarımız için güvenceli istihdam olanakları yaratılmalı, bilimsel ve teknik eğitime yeterli kaynak ayrılmalıdır. Afetlere karşı güvenli kentlerin oluşturulması, altyapı yatırımlarının geliştirilmesi, doğal varlıklarımızın korunması, kamusal planlama ve denetim hizmetlerinin güçlendirilmesi için gerekli bütçe olanakları sağlanmalıdır.

Bütçe hakkı, halkın en temel demokratik haklarından biridir. Bütçenin hazırlanmasından uygulanmasına ve denetlenmesine kadar bütün süreçlerde halkın ve örgütlü temsilcilerinin katılımı sağlanmalı, kamu kaynaklarının kullanımında saydamlık ve hesap verebilirlik esas alınmalıdır. Halkın söz ve karar sahibi olmadığı, toplumsal taleplerin yok sayıldığı bir bütçe anlayışı demokratik bir ülkenin ihtiyaçlarını karşılayamaz.

TMMOB olarak yıllardır dile getiriyoruz: Ülkemizin kaynakları, halkımızın insanca yaşam koşullarına kavuşması, işsizliğin ve yoksulluğun ortadan kaldırılması, sanayi ve tarımın geliştirilmesi, bilim ve teknolojinin ilerlemesi, eğitim ve sağlık hizmetlerinin kamusal niteliğinin güçlendirilmesi, doğal ve kültürel varlıklarımızın korunması için kullanılmalıdır.

Üreten, sanayileşen, hakça bölüşen, eşit, özgür, laik ve demokratik bir ülkenin kurulması, halktan ve emekten yana bütçe politikalarının hayata geçirilmesiyle mümkündür.

Bu ülkenin üretiminde, kalkınmasında, fabrikalarında, madenlerinde, kentlerinde ve bütün kamusal hizmetlerinde emeğimiz var. **Ülkemizin kaynaklarının nasıl kullanılacağında söz sahibi olmaya, yarattığımız toplumsal zenginlikten hak ettiğimiz payı almaya hakkımız var!**

Emeğimiz Var, Hakkımız Var!
Halktan ve Emekten Yana Bir Bütçe İstiyoruz!

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

ÜCRETLİ ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI

Emek ve insan odaklı, güvenceli bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek; mühendis, mimar ve şehir plancıları dahil bütün emekçiler için temel haktır.

Ücretli çalışan meslektaşlarımız, her geçen gün acımasızlaşan, sömürünün ve baskının arttığı koşullar altında hizmet üretmeye çalışmaktadır. Çalışma alanları esnek, güvencesiz ve kuralsız hale getirilmiş, örgütlenme hakları engellenmiştir. Açlık sınırı ve civarında ücretlerle çalışmaya zorlanan meslektaşlarımız, yaşamlarını sürdürmekte ve mesleklerini icra etmekte zorlanmaktadır.

Ülkemizde mühendis, mimar ve şehir plancısı (MMŞP) meslek alanlarında artan güvencesiz, parçalı ve düşük ücretli istihdam biçimleri, özellikle genç meslektaşlarımızın meslek hayatına başlangıç koşullarını zorlaştırmakta, mesleki etik ve teknik sorumlulukları tehlikeye atmaktadır. "Kayıtdışı" ve standart dışı çalışma koşulları yaygınlaşmış olup bu durum hem kamu hizmetlerinin hem de özel sektördeki teknik hizmetlerin kalitesini düşürmektedir.

Özel sektördeki ucuz işgücü çalıştırma eğilimi, mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımızı düşük ücretlere mahkûm etmekte, bu durum hem meslek onurunu zedelemekte hem de nitelikli hizmet sunumunu engellemektedir. MMŞP hizmetleri, ilgili uzmanlık eğitimlerinden geçen ve deneyimli kişilerce sağlanmalıdır. Mesleklerimizin saygınlığı ve güvenilirliğini olumsuz etkileyen, meslektaşlarımız arasında yetki kargaşası yaratan yaklaşımlardan kaçınılmalıdır.

Meslektaşlarımız özellikle tüm yapı üretim sürecinde; inşaatlarda, şantiye sahalarında ve ofislerde, projelendirme, kontrol etme, onay ve denetim sürecinde sabit bir imalat yerinin olmaması, şantiyelerin belirli sınırlılıklar ve yüksek riskler içermesi, her projenin geçici olması nedeniyle sürekli bir belirsizlik ve güvencesizlik içinde çalışmaktadır.

Teknik elemanların, taşeron çalışmanın hüküm sürdüğü şantiyelerde, haftanın altı günü geç saatlere kadar süren mesailer ve karşılıksız kalan emekle yoğrulan yaşamları, iş-yaşam dengesini bozmakta, aşırı stres ile de fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklarını olumsuz etkilemektedir.

Kamusal hizmetlerin niteliğinin korunması ve meslektaşlarımızın insanca çalışma koşullarına kavuşması için, güvenceli istihdamın güçlendirilmesi ve mesleki standartların belirlenerek etkin denetim altına alınması zorunludur.

Birliğimiz ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (SGK) Başkanlığı arasında, mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretli çalıştıkları sektörlerde kayıtdışı istihdamı önleme amacıyla 31 Temmuz 2012 tarihinde imzalanan "SGK ile TMMOB Arasında İşbirliği Protokolü" SGK tarafından 9 Haziran 2017 tarihinde tek taraflı olarak feshedilmiştir. Protokole göre Birliğimiz, ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıları için belirlediği asgari ücreti her yıl Aralık ayında Sosyal Güvenlik Kurumu'na iletmekte ve kamuoyuna duyurmaktaydı.

Protokolün esasını oluşturan yükümlülükleri tarif eden hükümler, SGK tarafından önce protokolden çıkarılmak istenmiş, Birliğimizin sistemin sağlıklı işlemesi için mevcut protokolün aynen korunması gerektiği yönündeki ısrarı üzerine protokol hukuka aykırı bir biçimde tek taraflı olarak feshedilmiştir.

Bu fesih, temel ücretlerde olduğu gibi özlük haklarında da gerilemelere neden olmuştur. Asgari ücretin takibi, meslektaşlarımızın mesleklerini yapıp yapmadığının da takip edilebilmesine imkân verirken, bu imkân da ortadan kalkmıştır. Protokol, iktidarın emekçilere dönük sömürü politikalarının sonucu olarak SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmiştir. Bu durum meslektaşlarımızın düşük ücretlerle kayıtdışı çalıştırılmasına ve aynı zamanda kamunun vergi/prim kaçağıyla zarara uğratılmasına neden olmaktadır.

Mühendis, mimar ve şehir plancı asgari ücretinin ayrımsız olarak her düzeyde uygulanması gerekmektedir.

Meslektaşlarımızın maruz kaldığı uzun çalışma saatleri, yaşam kalitesini ciddi ölçüde düşürmekte ve mesleki tükenmişliğe yol açmaktadır. "Gönüllü iş ilanı" gibi etik dışı uygulamalar, ucuz ve güvencesiz çalışmayı körüklemektedir. Bu ilanlar yasaklanmalıdır.

Özel sektörde esnek çalışma saatlerinin kötüye kullanılmasının önüne geçilmeli, yaşam kalitesini olumsuz etkileyen düzensiz ve belirsiz çalışma saatleri yasal düzenlemelerle disiplin altına alınmalıdır. Yapılan fazla mesailerin kayıt altına alınması ve adil olarak ücretlendirilmesi ve diğer hakların tam olarak verilmesi sağlanmalı, meslektaşlarımızın bu haklarından feragat etmeye zorlanması uygulamalarına karşı etkin denetim ve yaptırım mekanizmaları geliştirilmelidir.

Aklını ve emeğini ülkemizin gelişmesi ve kalkınması için kullanan, insanca bir yaşam uğruna alın teri döken yüzbinlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının düşük ücretlerle kayıt dışı istihdam edilmesi engellenmelidir. Planlama, sanayileşme ve kalkınmada halkçı, toplumcu bir model ve bağımsız bir siyasi irade ile bunu gerçekleştirmek olanaklıdır.

Talebimiz açıktır; SGK–TMMOB Protokolü yeniden yürürlüğe konulmalı, Birliğimiz tarafından belirlenen mühendis, mimar ve şehir plancısı taban ücreti esas alınmalı, sigorta primlerinin gerçek ücretler üzerinden yatırılması sağlanmalıdır. Çalışma süreleri ve koşulları etkin biçimde denetlenmeli, sendikalaşma ve toplu sözleşme hakları güvence altına alınmalıdır.

Bizler, mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeğinin karşılığını aldığı, insanca yaşamaya yetecek ücretlerle, güvenceli ve sağlıklı koşullarda çalıştığı, mesleki haklarının korunduğu bir ülke istiyoruz.

Bu ülkenin mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları olarak biliyoruz ki emeğimiz var, hakkımız var!

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI

Bir ülkenin kalkınmışlık düzeyi, o ülkede üretilen mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı hizmetlerinin gelişmişlik düzeyiyle doğru orantılıdır. Çünkü bu hizmetler bir bütün olarak toplumsal yaşamın sağlıklı işleyişini sağlamaktadır.

Ülkemizde ise ne yazık ki, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerine verilen önem giderek azalmakta, mesleki ve teknik olarak işlevsizleştirilmektedir. Bilimsel aklın ve teknik birikimin bu denli önemsizleştirilmesi, meslektaşlarımızın toplumsal etkinliğini azalttığı gibi, içinde yaşadığımız toplumun yaşam standartlarını kötüleştirmektedir.

Kamudaki iş alanları giderek daraltılan meslektaşlarımız, üstlendikleri sorumluluk ve ürettikleri hizmetle karşılaştırılamayacak kadar kötü ekonomik ve sosyal koşullarla yüz yüzedir. Ekonomik ve sosyal koşullarımız özellikle son yıllarda hızla erozyona uğratılmış, işgücü verimliliği düşmüş, hizmetlerin niteliği olumsuz yönde etkilenmiş, kalıcı hasarlar ortaya çıkmaya başlamıştır.

Ülkemizdeki her projenin, her çalışmanın planlanmasından yaşama geçirilmesine kadar sorumluluklar üstlenen denetleyen, hak edişlere imza koyan, ülke imarının, sanayinin, tarımının, madenciliğinin, ormancılığının ve üretiminin temel unsuru olan, teknik ve bilimsel temelde yürüttükleri çalışmalarla, ülkemizin kalkınması açısından vazgeçilmez bir yere sahip olan kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının özlük hakları ve ekonomik sorunları ivedilikle çözülmelidir.

Bu çerçevede, konuya ilişkin taleplerimizi hayata geçirilmesi amacıyla paylaşıyoruz:

- Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kâr, faiz ve servet vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanlarının ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.
- Çalışma dönemlerinde ücreti oluşturan kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır.
- Aynı statüde yer aldıkları diğer meslek sınıfları ile aralarındaki eşitsizliklerin ve farklılıkların giderilmesi amacıyla kamuda çalışan ve teknik hizmetler sınıfına dahil mühendis, mimar ve şehir plancılarının 375 sayılı KHK'ye ekli (I) SAYILI CETVEL'de yer alan Uzman Tabip, Tabip ve Diş Hekimlerine sağlanan ek ödeme oranı baz alınarak, emeklilik haklarında da etkisi olan "ek ödemeler" oranlarında iyileştirme yapılması eşitsizliği ortadan kaldıracaktır.
- Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının %130 ile %150 olan Ek Ödeme oranları, kök değer olarak %180 ile %200 seviyesine yükseltilmeli ve emekli keseneğine yansıtılmalıdır.

- Her ne kadar çalışma dönemlerinde kamu çalışanı ücretini oluşturan kalemlerden biri olsa da asıl emeklilik dönemindeki emeklilik ücretinde etkisi olan ek gösterge yeniden düzenlenmelidir. Kamuoyunda 3600 ek göstere düzenlemesi olarak bilinen çalışmada kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek göstergeleri 4200'e çıkartılmış ancak yansıtma oranları %145'te sabit kaldığı için herhangi bir fayda sağlamamıştır. Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Ek gösterge oranı kıdem ile birlikte artarak 5400'ü geçmeli ve 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek gösterge 6400 olmalıdır. Bu şekilde ancak çalışanlar arasında gerçek bir eşitlik oranı ile fayda sağlanmış, emekliliklerine katkı sağlanmış olacaktır.

- Meslektaşlarımızın aldıkları büyük sorumluluğun ve özverili çalışmaların karşılığı olarak risk ve sorumluluk tazminatı adı altında ödeme kalemi oluşturulmalı, Teknik Sorumluluk Ödemesi olarak her ay memur aylık katsayısının yirmi beş bin (25.000) ile çarpılması sonucunda bulunan tutarda ilave ödeme yapılmalıdır.

- Emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır. Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır.

- Mevcut kamu çalışanı sayısının ihtiyacı karşılamadığı açıkça görülmektedir. Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı oldukça yetersizdir. Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.

- Kamu kurum ve kuruluşlarının personel istihdam ve ücret politikalarının iyileştirilerek istihdamın artırılması, çalışan ücretlerinin gerçek enflasyon oranlarının üzerinde yükseltilmesi de günümüz ekonomik koşullarında öncelikli ele alınması gereken konulardandır.

- İstihdamın artırılması için kamunun işlerinin kamu adına görev yapan kamu çalışanlarınca yapılması, bu kapsamda taşerona devredilen tüm sözleşmelerin iptal edilerek bu işler için kamu istihdamının sağlanması ve ücretlerin de insanca yaşam düzeyine çıkartılması zorunluluktur.

- Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı artırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.

- Birkaç günlük bez, mama harcamasına, bir okul çantası almaya dahi yetmeyecek kadar trajikomik seviyede olan çocuk yardımı ücreti artırılmalıdır.

- Çok düşük seviyelerde kalan harcırah ve seyyar görev tazminatının derece ayrımı yapılmadan günlük ücreti artırılmalıdır.
- Kamu çalışanlarının işe alım ve görevde yükselme aşamalarında her türlü cinsiyetçi, mezhepçi, ırkçı ve diğer ayrımlara son verilmelidir. Kamuda çalışabilmek için liyakat ilkeleri, işe girişten emekliliğe değin ölçülebilir somut ölçütlere bağlanmalıdır.
- Toplumun güvenliği için yaşamsal önemde olan mesleki ve kamusal denetimler özelleştirilemez; denetimin taşeron şirketlere devredilmesine son verilmeli ve denetim kamu eliyle yürütülmelidir.
- Teknik hizmetler sınıfında görev yapan personelin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla düzenlenecek her türlü eğitim, seminer ve hizmet içi eğitim faaliyetlerinin, personelin görev yaptığı branş, uzmanlık alanı ve unvanı dikkate alınarak planlanmalı ve bu etkinlikler teknik personele öncelikli olarak sunulmalıdır.
- Kentlerin yönetimi ve mekânsal planlama piyasa aktörlerinin insafına bırakılamaz; planlama süreçleri kamu yararı temelinde, bilimsel ilkelere göre ve kamusal kurumlar eliyle yürütülmelidir.

Emeğimiz var, hakkımız var!

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

EMEKLİ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI

İNSANCA YAŞAMAYA YETECEK EMEKLİ AYLIĞINA HAKKIMIZ VAR!

Yıllarca ülkemizin üretiminde, sanayileşmesinde ve kalkınmasında emek veren, fabrikalarında, şantiyelerinde, madenlerinde, enerji tesislerinde ve kentlerinde sorumluluk üstlenen mühendis, mimar ve şehir plancıları bugün emeklilik dönemlerinde yoksullukla mücadele etmek zorunda bırakılmaktadır. Bir ömür boyunca çalışarak, üreterek ve prim ödeyerek kazanılan emeklilik hakkı, insanca yaşamaya yetecek bir gelir ve sosyal güvence sağlamaktan uzaklaştırılmıştır.

Ülkemizde derinleşen ekonomik kriz, artan hayat pahalılığı ve yaşam maliyetleri karşısında emekli aylıkları her geçen gün erimektedir. Milyonlarca emekli gibi meslektaşlarımız da barınma, beslenme, sağlık ve diğer temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekmektedir.

Emeklilik, yıllarca verilen emeğin ardından güven içinde yaşanacak bir dönem olması gerekirken geçim sıkıntısının ve ekonomik kaygıların sürdüğü bir yaşam mücadelesine dönüşmüştür. Emekli aylıklarına yapılan artışlar gerçek yaşam maliyetlerinin gerisinde kalırken, emekliler ülkenin yarattığı toplumsal zenginlikten hak ettikleri payı alamamaktadır.

Sosyal güvenlik, devletin en temel görevi, yurttaşın da en öncelikli hakkıdır. Sosyal güvenliğin temel amacı, bireyleri karşılaşacakları sosyal risklere karşı korumak ve bu risklerle karşılaştıklarında riskin etkilerini en aza indirmektir. Bunun için çalışanların maaşlarından sosyal güvenlik primi tahsil edilmekte ve bu primler devlet tarafından kullanılmaktadır. Sosyal güvenlik mekanizmasının temel mantığı toplumun bütününün, her bir parçasına ve geleceğine ortaklaşa sahip çıkmasıdır. Ancak emeklilik, bir tür toplumsal dışlama mekanizması olarak işlev görmekte, devletin ve toplumun sırtında bir yük olarak görülmektedir. Emek ile emekli arasındaki bağ koparılmak, görünmez kılınmak istenmektedir.

Özellikle 2008 yılında yürürlüğe giren Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası ile emeklilik koşulları ağırlaştırılmış, aylık bağlama oranları düşürülmüş ve sosyal güvenlik sisteminin kamusal niteliği zayıflatılmıştır. Sağlık hizmetlerinin giderek piyasalaştırılması, emeklileri artan sağlık harcamaları ve katkı paylarıyla karşı karşıya bırakmıştır. İhtiyacı olan emeklilere bakımevi ve rehabilitasyon merkezlerine ulaşma olanağı sağlanmalıdır. Emeklileri itibarsızlaştıran, birikimini ve deneyimini inkâr eden, negatif ayrımcılığı körükleyen yasal düzenlemelerden kesinlikle vazgeçilmelidir.

Kamudan emekli mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşadığı sorunlar ise uzun yıllardır çözüm beklemektedir. Teknik Hizmetler Sınıfında görev yapan meslektaşlarımızın mali ve özlük haklarında diğer meslek gruplarıyla karşılaştırıldığında ortaya çıkan eşitsizlikler, emeklilik dönemlerinde de devam etmektedir. Çalışma yaşamında alınan ek ödeme ve tazminatların emekliliğe yeterince yansıtılmaması, ek gösterge düzenlemelerindeki yetersizlikler ve emekli aylıklarının düşüklüğü, meslektaşlarımızın ciddi gelir kayıpları yaşamasına neden olmaktadır.

TMMOB olarak yıllardır dile getirdiğimiz taleplerimizin karşılanmasını istiyoruz.
Kamudan emekli mühendis, mimar ve şehir plancılarının aylıklarında ve özlük haklarında iyileştirme yapılmalı, ek gösterge ve ek ödeme oranları yeniden düzenlenerek emekli aylıklarına yansıtılmalıdır. Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır. Birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslektaşlarımız için ek gösterge 6400'e yükseltilmelidir, Bu şekilde ancak çalışanlar arasında gerçek bir eşitlik oranı ile fayda sağlanmış, emekliliklerine katkı sağlanmış olacaktır. Özel sektörden emekli olan meslektaşlarımızın hak kayıplarının giderilmesi için de gerekli düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Emeklilik hakkı yalnızca aylık gelirle sınırlı değildir. Emeklilerin nitelikli ve ücretsiz sağlık hizmetlerine erişebildiği, barınma ve sosyal yaşam ihtiyaçlarını karşılayabildiği, kültürel ve toplumsal yaşama katılabildiği koşulların sağlanması kamusal bir sorumluluktur. Emeklileri topluma yük olarak gören, yıllarca verdikleri emeği yok sayan anlayışı kabul etmiyoruz. Ülkemizin bugünkü birikiminde ve toplumsal zenginliğinin yaratılmasında emekli meslektaşlarımızın emeği ve alın teri vardır.

Emekli meslektaşlarımız başta olmak üzere ücretlerin insanca yaşam koşullarını sağlayacak düzeye yükseltilmesini, sosyal güvenlik sisteminin kamusal niteliğinin güçlendirilmesini ve emeklilerin tüm haklarının güvence altına alınmasını talep ediyoruz.

Yıllarca ülkemiz için ürettik, çalıştık, emek verdik.

Şimdi bu emeğin karşılığını almak, emeklilik dönemimizi yoksulluk ve geçim kaygısı yaşamadan, insanca koşullarda geçirmek istiyoruz.

Çünkü yılların emeği var, hakkımız var!

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

İŞSİZ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI

MESLEĞİMİZİ YAPMAYA, GÜVENCELİ BİR GELECEĞE HAKKIMIZ VAR!

Ülkemizde yıllardır uygulanan neoliberal ekonomi politikalar, özelleştirmeler, kamusal yatırımların azaltılması ve üretimden uzaklaşılması, işsizliği toplumun en yakıcı sorunlarından biri haline getirmiştir. Sanayileşmeyi, üretimi, bilim ve teknolojiyi esas alan bir kalkınma anlayışı yerine rant ve sermayenin çıkarlarını önceleyen politikalar, mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek alanlarını daraltmış, meslektaşlarımızı işsizlik ve geleceksizlikle karşı karşıya bırakmıştır.

Birliğimiz buna karşın genç işsizliğinin, ülkenin ekonomi ve istihdam politikalarının sonucu olduğunu görünür kılmak üzere mücadelesini sürdürmektedir.

Bir zamanlar ülkemizin kalkınmasında, sanayileşmesinde ve gelişmesinde önemli roller üstlenen, en gözde ve saygın meslekler arasında görülen mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı bugün diplomalı işsizliğin simgesi haline getirilmiştir. Tecrübeli meslektaşlarımızın bile işsiz bırakıldığı ya da işsizlikle tehdit edildiği bu dönemde, genç meslektaşlarımızın sorunları çok daha büyük boyutlara ulaşmıştır. Yıllarca eğitim gören, bilgi ve birikimini ülkesinin geleceği için kullanmak isteyen binlerce meslektaşımız, mezuniyetlerinin ardından iş bulamamakta ya da geçinebilmek için eğitimini aldığı mesleğin dışında işlerde çalışmak zorunda kalmaktadır.

Kendi ülkesinde mesleğini yapma, insanca yaşama ve geleceğini kurma olanağı bulamayan gençlerin yurt dışına göç etmek zorunda kalması ülkemizin geleceği için çok ciddi bir tehdittir. Yıllarca kamusal kaynaklarla yetiştirilen nitelikli insan gücünün kaybedilmesi, ülkemizin bilimsel, teknolojik ve ekonomik gelişme olanaklarının da yitirilmesi anlamına gelmektedir.

Bugün mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşadığı işsizlik sorunu, ülkemizin içine sürüklendiği ekonomik ve toplumsal krizden bağımsız değildir.

Mevcut ekonomi ve istihdam politikaları değişmeden işsizlik sorununa kalıcı bir çözüm getirilemeyeceği açıktır.

Ülke sanayisi ve tarımını bitiren, meslek alanlarını yok eden ranta dayalı ekonomi politikaları terk edilmeli; üretime, sanayileşmeye, istihdama ve kalkınmaya dayalı ekonomi politikaları benimsenmelidir. Tüm çalışanlara sendikalaşma, güvenceli çalışma, güvenceli iş ve toplu sözleşme hakları sağlanmalıdır.

Kamu adına yürüttüğümüz mesleki hizmetlerimiz kamusal hizmet olarak tanınmalı, bu hizmetlerin piyasaya açılması durdurulmalıdır. Kamu istihdamı planlı olarak artırılmalı, mesleklerimizin ve meslektaşlarımızın kamudaki ağırlığı yeniden tesis edilmelidir. Meslek alanları geliştirilerek, istihdam üretime dayalı olarak artırılmalı ve işsizlik yok edilmelidir.

Birliğimiz, meslek alanlarımızdaki tüm faaliyetlerin mesleki dayanışma ilişkileri esasına bağlı olarak sürdürülmesinin güvencesidir. Birlik ve Odalarımız üzerinde hâkimiyet ve tahakküm kurmak üzere yapılan tüm düzenlemeler geri alınmalıdır. Dayanışma ve örgütlülük ilişkisini ve kamusal denetimi ortadan kaldırarak tümüyle rekabete dayalı bir sistem kurmak, ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının acımasız piyasa koşulları ve çokuluslu şirketlerin ve yerli tekellerin boyunduruğu altında ezilmesine neden olacaktır.

Bizler, işsizliğin ortadan kaldırıldığı, ülkemizin kaynaklarının ve yetişmiş insan gücünün kamu yararı doğrultusunda değerlendirildiği, üreten, sanayileşen hakça bölüşen bir ülke istiyoruz.
Bunun için kamucu, planlı ve üretime dayalı ekonomi politikalarının hayata geçirilmesini, sanayinin ve tarımın geliştirilmesini, kamu yatırımlarının artırılmasını, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını talep ediyoruz.

Mesleğimizi yapabildiğimiz, bilgi ve birikimimizi ülkemizin gelişmesi ve halkımızın yararı için kullanabildiğimiz, işsizlik ve gelecek kaygısı taşımadan yaşayabildiğimiz bir ülke istiyoruz.

İmkanlarıyla okuduğumuz bu topraklarda mesleklerimizi yapmak, emeğimizin hakkını almak istiyoruz.

Çünkü emeğimiz var, geleceğimiz var, hakkımız var!

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

MESLEKTAŞ ADAYI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI

EŞİT, PARASIZ, BİLİMSEL, LAİK VE NİTELİKLİ EĞİTİME HAKKIMIZ VAR!

Sanayide, kentleşmede ve tarımda planlı kalkınmadan, bilimin ve teknik bilginin kamu çıkarları için kullanılmasından yana olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, bilimin ve bilginin üretildiği yer olan üniversitelerin ve teknik eğitimin verildiği mühendislik, mimarlık ve şehir planlama bölümlerinin durumunu yakından takip etmektedir.

Ülkemizde eğitimin köklü, yapısal ve politik sorunları olduğu saptaması hem Birliğimiz tarafından hem de eğitim emekçileri tarafından yapılmakta, çocuklarımızın ve gençlerimizin geleceğini şekillendiren eğitim kurumlarının niteliği herkesi kaygılandırmaktadır.

Her geçen gün derinleşen ekonomik kriz ve yoksulluk, üniversite öğrencilerinin eğitim yaşamını sürdürebilmesini daha da zorlaştırmaktadır. Artan barınma, beslenme, ulaşım ve eğitim giderleri nedeniyle öğrencilerimiz en temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekmekte, pek çok genç eğitimini sürdürebilmek için güvencesiz ve düşük ücretli işlerde çalışmak zorunda kalmaktadır.

Eğitim, herkesin eşit koşullarda yararlanması gereken temel bir hak olmaktan çıkarılarak giderek daha fazla piyasa ilişkilerine ve sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillendirilmektedir. Ülkenin ihtiyaçlarını, istihdam olanaklarını ve eğitim altyapısını gözetmeden yeni bölümler açılması ve öğrenci kontenjanlarını artırılması, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitiminin niteliğini olumsuz etkilemekte, diplomalı işsizliği büyütmektedir. Yetersiz akademik kadrolar ve teknik altyapı eksiklikleri, mesleki eğitimin niteliğini düşürmektedir. Laboratuvar, atölye, arazi çalışmaları ve uygulamalı eğitim olanaklarının yetersizliği, öğrencilerin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmelerinin önünde ciddi engeller oluşturmaktadır.

MMŞP eğitiminin niteliği, ülkemizin sanayileşmesi ve kalkınmasında temel unsurlardan biridir. Doğal kaynakların daha verimli kullanımı, ülkenin üretim modelleri ve buna bağlı olarak üretilen ürünlerin niteliği ile ekonomik değerinin artması, MMŞP hizmetlerinin sağlanmasında doğanın korunması ve toplum yararının öncelenmesi, ancak bu hedefleri gözeten bir eğitim ortamında yetişmiş, çağın gerektirdiği bilimsel-teknik bilgi ve becerilerle donanmış nitelikli öğretim görmüş kişilerce gerçekleştirilebilir.

Öğrencilerin derste kazandığı teorik bilgilerin özümsenmesi, üretim-eğitim ilişkisinin belirli ölçülerde de olsa sağlanması, öğrencilerin henüz okurken üretimle ve uygulamayla tanışması, beceri odaklı yetkinliklerin kısmen de olsa kazanılması, edinilen bilginin pratik yaşama ve uygulamaya geçirilmesi açısından mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitiminde stajın önemli bir yeri olduğu bilinmektedir.Öğrenciler staj yapacak yer bulmakta zorlanmakta, bu zorluğa bir de staj yeri ararken torpil ve insan kayırma eklenmektedir.

Stajların amaçlandığı ölçüde yararlı ve verimli olmaması, işyerlerindeki staj sorumlularının ilgisizliği ya da bilgi ve deneyim bakımından yetersizliği öğrencilerin nitelikli deneyim edinmesini engellemekte; mesleğe adım atarken güvensizlik duygusunu artırmaktadır. Tüm bunlar öğrencilerin mesleki gelişimlerini olumsuz etkilemekte, öğrencilerin mesleğe hazırlığını zayıflatmaktadır.

Staj güvencesiz işgücü sağlamanın bir aracı olmaktan çıkarılmalı; nitelikli, ücretli, güvenli ve meslek Odalarımızın da katkısıyla denetlenebilir bir eğitim süreci olarak düzenlenmelidir.

İstihdam ve eğitim politikalarının birbirinden bağımsız yürütülmesine son verilerek, bu iki alan merkezi bir planlama dahilinde bütüncül olarak ele alınmalıdır. Eğitim politikaları nicelik yerine niteliği önceleyen bir anlayışla yeniden düzenlenmelidir.
Öğretim ortamlarında öğrencilerinin çalışma yaşamında kullanacağı güncel bilişim uygulamalarına ve yazılımlara, meslek alanlarıyla ilgili uygulama ve üretim araçlarına erişiminin kolaylaştırılması sağlanmalıdır. Meslek alanlarımızla ilgili lisans ve lisansüstü programlarının akreditasyonunda Odalarımızın temsiliyeti artmalı ve akreditasyon süreçlerinde Odalarımız da söz sahibi olmalıdır.

Yeterli sayıda ve nitelikte öğretim kadrosu, çağdaş teknik altyapısı ve laboratuvarları olmayan fakülteler/bölümler kapatılmalıdır.

Mesleklerimizi doğrudan etkileyen hızlı teknolojik gelişmeler, bilişim ve iletişim alanındaki yenilikler, yeni malzemelerin ortaya çıkışı, meslek alanlarımızın eğitimini ve uygulama alanlarını kökten dönüştürmekte; üniversite eğitimi ile saha uygulamaları arasındaki farklılıklar mesleki yeterliliği olumsuz etkilemektedir. Bu bağlamda, öğretim izlenceleri (müfredat) kamusal hizmet bakışıyla çağın gereklerine ve toplumsal gereksinimlerine uygun olarak ve TMMOB'ye bağlı Odaların görüşleri alınarak belirlenmelidir. Öğretim izlenceleri, meslek alanlarının özgünlükleri gözetilerek etik değerler ve meslek etiği, afet yönetimi, meslek alanıyla ilgili güncel yasal düzenlemeler, sürdürülebilirlik, toplumsal cinsiyet eşitliği, güncel teknolojik gelişmeler ve güncel teknolojilerin meslek alanında kullanımı, dijital dönüşüm ve dijital üretim, ekonomik okuryazarlık, mesleki hukuk, özlük hakları gibi konuları içerecek biçimde güncellenmelidir.

Bizler, eğitimin piyasanın ihtiyaçlarına göre değil, toplumun gereksinimleri ve kamu yararı doğrultusunda planlandığı; eşit, parasız, bilimsel, laik ve demokratik bir eğitim sistemi istiyoruz.

Bilimin, eleştirel düşüncenin ve özgür tartışmanın gelişebilmesi için üniversiteler üzerindeki siyasi baskılara son verilmeli, üniversiteler bilimsel ve demokratik özerkliklerine kavuşturulmalıdır.

Doğup büyüdüğümüz bu topraklarda gençlerin nitelikli eğitim alması, bilimsel bilgi üretmesi, mesleklerini ülkemizin gelişmesi ve halkımızın yararı için yapabilmesi en temel hakkıdır.

Çünkü geleceğimiz var, hakkımız var!

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

DEĞERLİ MESLEKTAŞLARIM,

Ülkemizde yıllardır uygulanan neoliberal ekonomi politikaları sonucunda ekonomik kriz derinleşmekte, işsizlik ve yoksulluk artmakta, gelir dağılımındaki adaletsizlikler büyümektedir. Siyasi iktidarın sermayenin çıkarlarını esas alan politikaları, toplumun geniş kesimlerinin yaşam koşullarını her geçen gün daha da ağırlaştırmaktadır. Ücretler ve emekli aylıkları hayat pahalılığı karşısında erirken, kamusal hizmetler piyasalaştırılmakta, ekonomik krizin bütün yükü emekçilerin omuzlarına yıkılmaktadır.

Hepinizin yaşamlarında hissettiği gibi, bu süreçten bizler, mühendis, mimar ve şehir plancıları da doğrudan etkilenmekteyiz. Meslektaşlarımız düşük ücretler, işsizlik, güvencesiz çalışma koşulları ve mesleki hak kayıplarıyla karşı karşıyadır. Mesleki bilgi ve birikimimiz değersizleştirilirken, çalışma alanlarımız daraltılmakta, geleceğimize ilişkin belirsizlikler giderek büyümektedir.

Değerli Meslektaşlarım,

Bizler bu ülkenin üretiminde, sanayileşmesinde, kalkınmasında, kentlerinin kurulmasında ve kamusal hizmetlerinin geliştirilmesinde emeği olan mühendis, mimar ve şehir plancılarıyız. Ülkemizin geçmişinde emeğimiz, bugününde sorumluluğumuz, geleceğinde sözümüz ve hakkımız var.

İnsanca yaşamaya yetecek ücretlere, güvenceli çalışma koşullarına, mesleki haklarımızın korunmasına, bilimsel ve teknik bilginin kamu yararına kullanılmasına hakkımız var. Ülkemizin kaynaklarının nasıl kullanılacağında, nasıl bir ülkede yaşayacağımızda söz sahibi olmaya hakkımız var.

Biliyoruz ki mesleğimizin ve meslektaşlarımızın geleceği, ülkemizin geleceğinden ayrı değildir. Haklarımızı korumanın, emeğimizin karşılığını almanın, eşit, özgür, laik ve demokratik bir ülkede insanca yaşamanın yolu örgütlü mücadelemizi ve dayanışmamızı büyütmekten geçmektedir.

Bu ülkenin kaynaklarının halkın ihtiyaçları için kullanıldığı, emeğin değer gördüğü, bilim ve tekniğin kamu yararına hizmet ettiği bir gelecek için tüm meslektaşlarımızı birlik ve dayanışma içinde olmaya çağırıyorum.

12 Aralık 2026 Cumartesi günü DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak Ankara'da **"İnsanca Yaşayacak Ücret, Halk İçin Bütçe, Demokratik Türkiye!"** şiarıyla düzenleyeceğimiz ortak mitingde yan yana, omuz omuza olalım! Ekonomik krizin bedelinin emekçilere ödetilmesine karşı sesimizi ve taleplerimizi yükseltelim; emeğimize, mesleğimize ve ülkemizin demokratik geleceğine birlikte sahip çıkalım.

TMMOB'nin örgütlü sesini ülkemizin dört bir yanından duyuralım.

Tüm meslektaşlarımızı haklarımıza birlikte sahip çıkmaya, taleplerimizi ortak mücadelemizle büyütmeye çağırıyorum.

12 Aralık'ta Ankara'da buluşalım!

Sevgi ve saygılarımla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Konu: 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi Hakkında Görüş ve Taleplerimiz

SAYIN BAŞKAN,
DEĞERLİ KOMİSYON ÜYELERİ,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ne ilişkin Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak hazırladığımız değerlendirmeyi ve taleplerimizi bilgilerinize sunuyoruz.

Ülkemizde derinleşen ekonomik kriz, artan yoksulluk, işsizlik ve gelir dağılımındaki adaletsizlikler karşısında bütçe politikalarının halkın ihtiyaçlarını ve kamu yararını esas alması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

Bütçeler yalnızca gelir ve giderlerden oluşan mali belgeler değil, siyasi iktidarların ekonomik ve toplumsal tercihlerinin, ülkenin kaynaklarının nasıl kullanılacağının ve yaratılan toplumsal zenginliğin nasıl bölüşüleceğinin göstergesidir.

Ne var ki 2027 yılı bütçe teklifi, geçmiş yıllarda olduğu gibi halkın temel ihtiyaçlarından çok sermayenin çıkarlarını önceleyen bir anlayışla hazırlanmıştır. Faiz ödemelerine ve sermayeye sağlanan ayrıcalıklara ayrılan kaynaklar artarken eğitim, sağlık, barınma, istihdam ve diğer kamusal hizmetlere ayrılan kaynaklar toplumun ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak kalmaktadır.

Ülkemizin üretimden sanayileşmeye, kentleşmeden afet güvenliğine, doğal varlıklarımızın korunmasından kamusal hizmetlerin geliştirilmesine kadar karşı karşıya olduğu sorunların çözümü, bilimsel ve teknik bilgiye dayalı, kamu yararını ve toplumsal ihtiyaçları esas alan planlı bir kalkınma anlayışını gerektirmektedir. Kamu kaynaklarının bu doğrultuda kullanılması, halkın insanca yaşayabileceği, eşit, özgür ve demokratik bir ülkenin geleceği açısından yaşamsal önemdedir.

Bu nedenle TMMOB olarak hem meslektaşlarımızın hakları hem ülkemizin demokratik geleceği açısından başlatacağımız **"HAKKIMIZ VAR!"** kampanyası kapsamında; meslektaşlarımızın insanca yaşamaya yetecek ücret, güvenceli istihdam ve mesleki hak taleplerinin karşılanmasını, kamuda mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamının artırılmasını, ücret ve özlük haklarının iyileştirilmesini savunuyoruz. Aynı zamanda bilimsel ve teknik eğitime, kamusal yatırımlara, afetlere karşı güvenli kentlerin oluşturulmasına, doğal varlıkların korunmasına, kamusal planlama ve denetim hizmetlerine yeterli kaynak ayrılmasını talep ediyoruz.

Ülkemizin kaynaklarının sermayenin çıkarları yerine halkın ihtiyaçları doğrultusunda kullanıldığı, üretimi, sanayileşmeyi, kamusal hizmetleri ve toplumsal refahı esas alan bir bütçe anlayışının yaşama geçirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bu doğrultuda, **2027 yılı bütçesine ilişkin değerlendirme ve taleplerimizin Komisyonunuzun çalışmalarında dikkate alınmasını, halktan ve emekten yana bir bütçe oluşturulması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını** talep ediyoruz.

Üreten, sanayileşen, hakça bölüşen bir ülke için halktan ve emekten yana bir bütçeye hakkımız var!

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Ekler:
1-2027 Merkezi Bütçesi TMMOB Değerlendirmesi ve Taleplerimiz (7 sayfa)
2-Ücretli Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
3-Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(3 sayfa)
4-Emekli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
5-İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
6-Meslektaş Adayı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Öğrencilerimizin Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TMMOB İL/İLÇE KOORDİNASYON KURULLARINA

DEĞERLİ ARKADAŞLAR,

TMMOB olarak mühendis, mimar ve şehir plancılarının giderek ağırlaşan ekonomik, mesleki ve toplumsal sorunlarına karşı haklarımızı ve taleplerimizi görünür kılmak, mesleğimize, emeğimize, ülkemize ve geleceğimize sahip çıkmak amacıyla **"HAKKIMIZ VAR!"** başlığıyla kapsamlı bir kampanya süreci başlatacağız.

Ülkemizde uygulanan ekonomi politikaları sonucunda derinleşen yoksulluk, işsizlik, güvencesizlik ve meslek alanlarımızın piyasalaştırılması, mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma ve yaşam koşullarını her geçen gün ağırlaştırmaktadır. **"Emeğimiz var, hakkımız var! Mesleğimiz var, hakkımız var! Geleceğimiz var, hakkımız var!"** söylemleri etrafında yürüteceğimiz kampanyayla, TMMOB'nin yıllardır mesleki ve özlük haklarımız, bilimsel ve kamusal planlama, mesleki bağımsızlık, kamusal denetim ve toplum yararı için sürdürdüğü mücadeleyi daha geniş kesimlerle buluşturmayı amaçlıyoruz. Meslektaşlarımızın sorunlarının ülkemizin ve halkımızın sorunlarından ayrı düşünülemeyeceği anlayışıyla, bu mücadeleyi ortak taleplerimiz etrafında büyütmeyi hedefliyoruz.

Bu kapsamda hazırlanan ve sizlerle paylaştığımız dosyada; halktan ve emekten yana bütçe talebimizin yanı sıra kamuda ve özel sektörde çalışan, emekli ve işsiz meslektaşlarımız ile öğrencilerin sorunlarını ve taleplerini içeren açıklamalarımız yer almaktadır. Kampanya süresince hazırlanacak diğer metin ve görseller de sizlerle paylaşılacaktır.

Kampanyamız, mesleki ve özlük haklarımız için yürüttüğümüz mücadeleyi büyütmenin yanı sıra Oda-üye ilişkilerini geliştirmeyi, meslektaşlarımızın Odalarımızla bağlarını güçlendirmeyi ve TMMOB örgütlülüğünü ülke genelinde yaygınlaştırmayı da amaçlamaktadır. Bu doğrultuda İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımıza önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Kampanya çalışmalarının yerellerde sahiplenilmesi, meslektaşlarımızla doğrudan temas kurulması, işyeri ziyaretleri ve üye buluşmalarının gerçekleştirilmesi, basın ve kamuoyu çalışmalarının örgütlenmesi önem taşımaktadır. Kampanya materyallerinin yaygınlaştırılması ve sosyal medya çalışmalarının tüm örgüt birimlerimizce etkin ve eşgüdümlü biçimde yürütülmesi gerekmektedir.

Öte yandan, ülkemizin bütçe sürecine ilişkin olarak DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, kendi çalışma alanlarında halktan ve emekten yana bütçe taleplerini ortaya koyan çalışmalar yürütmektedir. **Bu çalışmalar doğrultusunda 12 Aralık'ta dört örgütün ortaklaşa gerçekleştireceği miting, bütçeye ilişkin taleplerimizi görünür kılmak ve halktan, emekten yana bir bütçe talebini ortak bir eylemle kamuoyuna taşımak açısından önem taşımaktadır.** Mitinge yönelik hazırlıkların kampanyamızla bütünlüklü biçimde yürütülmesi, katılımın örgütlenmesi ve gerekli çalışmaların İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımız tarafından gerçekleştirilmesi gerekmektedir. **Mitinge ilişkin hazırlanacak açıklamalar, görseller ve diğer çalışma materyalleri de sizlerle paylaşılacaktır.**

TMMOB'nin gücü, örgütlü yapısından ve meslektaşlarının ortak mücadelesinden gelmektedir. Mesleğimizin, emeğimizin ve ülkemizin geleceğine sahip çıkmanın yolu, bu mücadeleyi tüm örgüt birimlerimizle birlikte büyütmekten geçmektedir.
Tüm İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımızın kampanya sürecinde ve 12 Aralık mitinginin örgütlenmesinde sorumluluk üstlenmesini, çalışmalarını bu doğrultuda yürütmesini bekliyoruz.

Dostluk ve dayanışmayla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Ekler:
1-2027 Merkezi Bütçesi TMMOB Değerlendirmesi ve Taleplerimiz (7 sayfa)
2-Ücretli Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
3-Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(3 sayfa)
4-Emekli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
5-İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
6-Meslektaş Adayı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Öğrencilerimizin Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

SAYIN GRUP BAŞKANVEKİLİ,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) olarak, mühendis, mimar ve şehir plancılarının giderek ağırlaşan ekonomik, mesleki ve toplumsal sorunlarına dikkat çekmek, haklarımızı ve taleplerimizi görünür kılmak amacıyla **"HAKKIMIZ VAR!"** başlığıyla kapsamlı bir kampanya süreci başlatacağız.

Ülkemizin üretiminde, sanayileşmesinde, kentlerinin planlanmasında ve gelişmesinde mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeği, bilgisi ve sorumluluğu bulunmaktadır. Ancak bugün meslektaşlarımız artan yoksulluk, işsizlik, güvencesiz çalışma koşulları, mesleki hak kayıpları ve meslek alanlarımızın piyasalaştırılması gibi çok yönlü sorunlarla karşı karşıyadır.

"Emeğimiz var, hakkımız var! Mesleğimiz var, hakkımız var! Geleceğimiz var, hakkımız var!" söylemleri etrafında yürüteceğimiz kampanyamızla, TMMOB'nin yıllardır mesleki ve özlük haklarımız, bilimsel ve kamusal planlama, mesleki bağımsızlık, kamusal denetim ve toplum yararı için sürdürdüğü mücadeleyi daha geniş kesimlerle buluşturmayı amaçlıyoruz. Çünkü biliyoruz ki mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunları yalnızca meslektaşlarımızın değil, ülkemizin üretiminin, kalkınmasının, halkımızın yaşam güvenliğinin ve ortak geleceğimizin de sorunudur.

Bu anlayışla hazırladığımız ve bilgilerinize sunduğumuz dosyada; TBMM'de görüşülecek 2027 yılı bütçesine ilişkin genel değerlendirmemizin yanı sıra kamuda ve özel sektörde çalışan, emekli ve işsiz meslektaşlarımız ile öğrencilerin sorunlarını, haklarını ve taleplerini içeren açıklamalarımız yer almaktadır.

TMMOB olarak mesleğimizin, emeğimizin ve ülkemizin geleceğine karşı taşıdığımız sorumlulukla, bu taleplerimizin Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarında gündeme alınmasını ve çözümüne yönelik gerekli adımların atılmasını önemsiyoruz.

Bilgilerinize sunar, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Ekler:
1-2027 Merkezi Bütçesi TMMOB Değerlendirmesi ve Taleplerimiz (7 sayfa)
2-Ücretli Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
3-Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(3 sayfa)
4-Emekli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
5-İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
6-Meslektaş Adayı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Öğrencilerimizin Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

DEĞERLİ MİLLETVEKİLİ, SEVGİLİ MESLEKTAŞIMIZ,

Ülkemizin içinden geçtiği ekonomik, siyasal ve toplumsal koşullarda, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak mesleğimizin, emeğimizin ve ülkemizin geleceğine sahip çıkmak amacıyla yürüttüğümüz **"Hakkımız Var!"** mücadelesinde sizlere sesleniyoruz.

Biliyoruz ki farklı görevlerde, farklı sorumluluklar üstleniyor olsak da bizleri buluşturan ortak bir mesleki geçmişimiz, bilimsel ve teknik birikimimiz ve ülkemize karşı sorumluluğumuz bulunmaktadır.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı yalnızca birer meslek değildir. Ülkemizin sanayileşmesinden kalkınmasına, üretiminden kentleşmesine, kamusal hizmetlerinden doğal varlıklarının korunmasına kadar toplumsal yaşamın her alanında sorumluluk üstlenen, ülkemizin geleceğiyle doğrudan ilişkili meslek alanlarıdır.

Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne fabrikalarında, tarlalarında, madenlerinde, şantiyelerinde, kamu kurumlarında, üniversitelerinde ve kentlerinde mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının alın teri, emeği, bilgisi ve birikimi bulunmaktadır.

Meslek alanlarımız bu ülkenin dününde vardı, bugününde var, yarınında da var olacaktır. Ne var ki bugün ülkemizin yaşadığı ekonomik ve toplumsal sorunlar, meslektaşlarımızın çalışma ve yaşam koşullarını giderek ağırlaştırmaktadır.

Genç meslektaşlarımız işsizlik ve geleceksizlikle karşı karşıya kalmakta, pek çoğu geleceğini yurt dışında aramaktadır. Ücretli çalışan meslektaşlarımız insanca yaşamaya yetmeyen ücretlerle, güvencesizlikle ve ağır çalışma koşullarıyla mücadele etmektedir. Kamuda çalışan meslektaşlarımızın ücretleri ve özlük hakları gerilerken, serbest çalışan meslektaşlarımız mesleki faaliyetlerini sürdürmekte zorlanmakta, emekli meslektaşlarımız yıllarca verdikleri emeğin karşılığını alamamaktadır.

Meslek alanlarımızın piyasalaştırılması, mesleki yetkilerimizin daraltılması, bilimsel planlama ve kamusal denetim mekanizmalarının etkisizleştirilmesi ise yalnızca meslektaşlarımızı değil, toplumun tamamını ilgilendiren sonuçlar doğurmaktadır.

Mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının yaşadığı sorunlar, ülkemizin üretimden kentleşmeye, afet güvenliğinden kamusal hizmetlere kadar uzanan sorunlarından bağımsız değildir.

Değerli Milletvekili, Sevgili Meslektaşımız,

TMMOB olarak 72 yılı aşan mücadele geleneğimiz boyunca mesleki haklarımızı ülkemizin ve halkımızın haklarından ayrı görmedik.

Bugün de meslektaşlarımızın emeğinin karşılığını aldığı, mesleki bilgi ve birikimin toplum yararına kullanıldığı, bilimsel planlamanın ve kamusal denetimin esas alındığı, üreten, sanayileşen, hakça bölüşen, eşit, özgür ve demokratik bir ülke için sözümüzü söylemeye devam ediyoruz.

Çünkü biliyoruz ki bu toprakların olanaklarıyla yetişmiş mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları olarak emeğimizin karşılığını almaya, mesleki haklarımızı korumaya ve ülkemizin geleceğinde söz sahibi olmaya hakkımız var!

İnsanca yaşayabileceğimiz ücretlere, güvenceli çalışma koşullarına, nitelikli ve bilimsel eğitime, kamusal istihdama hakkımız var!

Mesleki bilgi ve birikimimizi toplum yararına kullanmaya, bilimsel planlama ve kamusal denetim süreçlerinde söz ve yetki sahibi olmaya hakkımız var!

Halkımızın güvenli yapılarda, sağlıklı kentlerde, temiz bir çevrede, nitelikli kamusal hizmetlere erişerek yaşama hakkı var!

Değerli Meslektaşımız,

Farklı düşüncelerimiz, farklı görevlerimiz ve farklı sorumluluklarımız olabilir. Ancak mesleğimizin, emeğimizin ve ülkemizin geleceğine karşı taşıdığımız sorumluluk ortaktır.

Bu sorumluluğun gereği olarak, meslektaşlarımızın haklarına, ülkemizin bilimsel ve teknik birikimine ve ortak geleceğimize sahip çıkmak için yan yana gelmekten başka yolumuz yoktur.

Çünkü biliyoruz ki bu ülkenin dününde emeğimiz, bugününde sorumluluğumuz, yarınında sözümüz vardır. Bu gökyüzünün altında çocuklarımızın eşit, özgür ve adil yarınlarda büyüyebilmesi, bilimin ve emeğin değer gördüğü, herkesin insanca yaşayabildiği demokratik bir ülkenin kurulabilmesi hepimizin ortak sorumluluğudur.

Bugün sizlere yalnızca bir meslek örgütü olarak değil, aynı sıralarda eğitim görmüş, aynı mesleki sorumluluğu üstlenmiş, bu ülkenin geleceğine dair ortak kaygıları ve umutları taşıyan meslektaşlarınız olarak sesleniyoruz.

Sizleri, mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının haklı taleplerini Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde daha güçlü dile getirmeye, meslektaşlarımızın sesine ses katmaya ve "Hakkımız Var!" mücadelemize omuz vermeye çağırıyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Ekler:
1-2027 Merkezi Bütçesi TMMOB Değerlendirmesi ve Taleplerimiz (7 sayfa)
2-Ücretli Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
3-Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(3 sayfa)
4-Emekli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
5-İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
6-Meslektaş Adayı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Öğrencilerimizin Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

SAYIN MİLLETVEKİLİ

Ülkemizin içinden geçtiği ekonomik, siyasal ve toplumsal koşullarda, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak mesleğimizin, emeğimizin ve ülkemizin geleceğine sahip çıkmak amacıyla yürüttüğümüz **"Hakkımız Var!"** mücadelesinde sizlere sesleniyoruz.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının karşı karşıya olduğu sorunların çözümünde, mesleki haklarımızın korunmasında ve bilimsel ve teknik birikimimizin toplum yararına kullanılmasında Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemli sorumlulukları bulunduğuna inanıyoruz.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı yalnızca birer meslek değildir. Ülkemizin sanayileşmesinden kalkınmasına, üretiminden kentleşmesine, kamusal hizmetlerinden doğal varlıklarının korunmasına kadar toplumsal yaşamın her alanında sorumluluk üstlenen, ülkemizin geleceğiyle doğrudan ilişkili meslek alanlarıdır.

Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne fabrikalarında, tarlalarında, madenlerinde, şantiyelerinde, kamu kurumlarında, üniversitelerinde ve kentlerinde mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının alın teri, emeği, bilgisi ve birikimi bulunmaktadır.

Meslek alanlarımız bu ülkenin dününde vardır, bugününde vardır, yarınında da olacaktır. Ne var ki bugün ülkemizin yaşadığı ekonomik ve toplumsal sorunlar, meslektaşlarımızın çalışma ve yaşam koşullarını giderek ağırlaştırmaktadır.

Genç meslektaşlarımız işsizlik ve geleceksizlikle karşı karşıya kalmakta, pek çoğu geleceğini yurt dışında aramaktadır. Ücretli çalışan meslektaşlarımız insanca yaşamaya yetmeyen ücretlerle, güvencesizlikle ve ağır çalışma koşullarıyla mücadele etmektedir. Kamuda çalışan meslektaşlarımızın ücretleri ve özlük hakları gerilerken, serbest çalışan meslektaşlarımız mesleki faaliyetlerini sürdürmekte zorlanmakta, emekli meslektaşlarımız yıllarca verdikleri emeğin karşılığını alamamaktadır.

Meslek alanlarımızın piyasalaştırılması, mesleki yetkilerimizin daraltılması, bilimsel planlama ve kamusal denetim mekanizmalarının etkisizleştirilmesi ise yalnızca meslektaşlarımızı değil, toplumun tamamını ilgilendiren sonuçlar doğurmaktadır.

Çünkü mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının yaşadığı sorunlar, ülkemizin üretimden kentleşmeye, afet güvenliğinden kamusal hizmetlere kadar uzanan sorunlarından bağımsız değildir.

Sayın Milletvekili,

TMMOB olarak 72 yılı aşan mücadele geleneğimiz boyunca mesleki haklarımızı ülkemizin ve halkımızın haklarından ayrı görmedik.

Bugün de meslektaşlarımızın emeğinin karşılığını aldığı, mesleki bilgi ve birikimin toplum yararına kullanıldığı, bilimsel planlamanın ve kamusal denetimin esas alındığı, üreten, sanayileşen, hakça bölüşen, eşit, özgür ve demokratik bir ülke için sözümüzü söylemeye devam ediyoruz.

Çünkü biliyoruz ki bu toprakların olanaklarıyla yetişmiş mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları olarak emeğimizin karşılığını almaya, mesleki haklarımızı korumaya ve ülkemizin geleceğinde söz sahibi olmaya hakkımız var!

İnsanca yaşayabileceğimiz ücretlere, güvenceli çalışma koşullarına, nitelikli ve bilimsel eğitime, kamusal istihdama hakkımız var!

Mesleki bilgi ve birikimimizi toplum yararına kullanmaya, bilimsel planlama ve kamusal denetim süreçlerinde söz ve yetki sahibi olmaya hakkımız var!

Halkımızın güvenli yapılarda, sağlıklı kentlerde, temiz bir çevrede, nitelikli kamusal hizmetlere erişerek yaşama hakkı var!

Sayın Milletvekili,

Meslektaşlarımızın haklarının korunması, ülkemizin bilimsel ve teknik birikimine sahip çıkılması ve bu birikimin toplum yararına kullanılması yalnızca meslek alanlarımızın değil, ülkemizin geleceğinin de temel meselelerinden biridir.

Bu nedenle mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının çözümü için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, mesleki haklarımızın korunması ve kamusal politikaların bilimsel esaslara göre şekillendirilmesi konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisine önemli görevler düşmektedir.

Bu gökyüzünün altında çocuklarımızın eşit, özgür ve adil yarınlarda büyüyebilmesi, bilimin ve emeğin değer gördüğü, herkesin insanca yaşayabildiği demokratik bir ülke için dayanışmayı büyütmek zorundayız.

Sizleri, "Hakkımız Var!" mücadelemize omuz vermeye; meslektaşlarımızın sorunlarını, haklarını ve taleplerini Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde gündeme taşımaya, mesleğimizin ve ülkemizin geleceği için Mecliste taleplerimize sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla,

ALİ EKBER ÇAKAR
TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Ekler:
1-2027 Merkezi Bütçesi TMMOB Değerlendirmesi ve Taleplerimiz (7 sayfa)
2-Ücretli Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
3-Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(3 sayfa)
4-Emekli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
5-İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Meslektaşlarımızın Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)
6-Meslektaş Adayı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Öğrencilerimizin Sorunları ve Talepleri(2 sayfa)